

Chương X

CON TÀU EMMA XINH ĐẸP

Ông yêu cầu tôi đến đây phải không, ông cảnh sát trưởng?

Maigret chưa kịp trả lời đã trông thấy hai viên thanh tra kèm hai bên Jean Goyard đang bước vào trong sân, trong khi ấy còn nghe trên đường phố, hai bên cửa ngậm tiếng ồn ào của một đám đông nhộn nhịp kéo đến.

Nhà báo có vẻ nhỏ người hơn, béo tròn hơn giữa những người lính bảo vệ. Anh ta kéo sụp chiếc mũ mềm xuống sát hai mắt. Có lẽ vì sợ những người chụp ảnh nên anh cũng che một chiếc khăn tay dưới khuôn mặt.

- Đi phía này - Maigret nói với các thanh tra viên - Có lẽ các anh đi tìm cho chúng tôi mấy chiếc ghế tựa vì tôi nghe có giọng đàn bà.

Một tiếng nói giọng kim cất lên:

- Ông ấy đâu? Tôi muốn gặp ông ấy ngay bây giờ. Rồi tôi sẽ làm cho anh mất chức, anh thanh tra này... Anh nghe không? Tôi sẽ làm anh mất chức.

Đấy là bà Michoux, áo màu hoa cà với tất cả đồ nữ trang, phấn sáp và má hồng môi son. Bà thở hổn hển, phần nộ nói lên những lời ấy.

- Ô! Ông ở đây à, ông bạn thân mến. Bà làm duyên trước ông thị trưởng - Người ta tưởng tượng ra một câu chuyện như thế ư? Cái anh vợ vắn này đến nhà tôi ngay khi tôi chưa mặc áo xông gì cả. Bà đây tớ của tôi thì còn nghỉ phép. Tôi nói với anh ta qua cánh cổng rằng tôi không thể tiếp anh được mà anh ta cố nài, hạch sách: Anh ấy chờ trong khi tôi rửa ráy và khẳng định rằng anh ấy có lệnh dẫn tôi đến đây. Thật lạ lùng quá thể. Khi tôi nghĩ rằng chồng tôi trước đây được tiến cử, hầu như là chủ tịch của Hội đồng thì cái tên vô lại ấy... đúng, vô lại...!

Bà đã quá phần nộ. Nhưng bỗng nhiên bà nhìn thấy Goyard quay đầu lại, con trai của bà ngồi ở mép giường, hai tay ôm đầu. Một chiếc xe hơi lăn vào sân ngập ánh nắng. Những bộ đồng phục của lính mật thám rục rờ. Và bây giờ, tiếng la ó rộ ra giữa đám đông.

Người ta đã phải đóng cổng xe lại để ngăn đám đông dùng áp lực ủa vào trong sân. Vì người đầu tiên mà người ta lôi ra khỏi xe không ai khác là tên du đặng. Hắn không chỉ bị còng hai tay mà còn bị trói cả hai cổ chân sát vào nhau bằng một sợi dây thừng rất chắc đến nỗi phải khiêng hắn như khiêng một kiện

hàng. Sau hắn là Em ma bước xuống, chân tay được tự do, ngo ngác như vừa ra khỏi một giấc mơ.

- Mở trói ở chân cho hắn!

Những người lính mật thám hài lòng, và còn xúc động nữa về cuộc truy bắt được hắn không phải dễ dàng nếu cứ nhìn vào những bộ đồng phục xộc xệch của họ. Và nhất là mặt mũi của tên tù vấy máu và ở môi bị toác thì rõ.

Bà Michoux thốt lên một tiếng kêu kinh hãi, lùi lại sát tường như vừa nhìn thấy một vật ghê tởm, còn tên đàn ông thì để cho người ta mở trói mà không hề rặng nói ra được lời nào, hắn từ từ ngừng lên từ từ nhìn xung quanh.

- Yên nghe, Léon! - Maigret quát.

Tên kia run lên, nhìn xem ai nói.

- Người nào lấy cho hắn một cái ghế và một chiếc khăn tay.

Ông để ý thấy Goyard đã lúi vào tận trong cùng của phòng giam, sau bà Michoux; còn người bác sĩ thì run lập cập, không nhìn ai cả. Viên đội phó mật thám, bối rối vì cuộc tụ họp lạ thường này.

- Ai đẩy đóng hộ cửa lại. Yêu cầu từng người chịu khó ngồi xuống. Ông đội phó này, ông đội trưởng ở đây có khả năng giúp chúng tôi làm thư ký tòa được chứ?... Rất tốt! Mời ông ấy ngồi vào chiếc bàn con này... Tôi cũng đề nghị ông ngồi xuống, thưa ông thị trưởng.

Bên ngoài, đám đông không còn ỉa hét nữa, thế nhưng người ta cảm thấy họ còn ở đây, có thể đoán được trên đường phố đang có một sự sôi động say mê chờ đợi.

Maigret nhồi một môi thuốc và bước dọc, bước ngang, quay về phía thanh tra Leroy.

- Trước hết anh phải gọi điện cho người đại diện của những người đi biển ở Quimper để hỏi ông ấy chuyện gì đã xảy ra cách đây bốn hay năm năm, có thể là sáu năm ở một con tàu gọi là *Tàu Emma xinh đẹp*.

Khi viên thanh tra ra đến cửa, ông thị trưởng ho ra hiệu rằng ông muốn nói.

- Ông cảnh sát trưởng, tôi muốn báo cho ông biết điều ấy. Đây là một câu chuyện là mọi người trong vùng đều biết.

- Ông nói đi.

Tên du đăng cựa quây trong xó của hần theo cách của một con chó dữ. Emma ngồi ở đầu mút của chiếc ghế không rời mắt nhìn hần. Sự tinh cò đã đặt cô bên cạnh bà Michoux mà hương thơm tỏa ra tràn ngập bầu không khí, một mùi thơm ngọt ngào của nước hoa tím.

- Tôi không trông thấy con tàu - ông thị trưởng nói lưu loát, có lẽ chẳng có gì đáng đo - Nó là của một anh chàng Le Glen hay là Le Glerec nào đấy đã trở thành một thủy thủ xuất sắc nhưng có các đầu dễ nổi nóng. Cũng như tất cả các tàu buôn trong miền, *Tàu Emma xinh đẹp* chở hàng sang nước Anh, nhất là hoa quả đầu mùa... Một ngày nọ người ta đã nói đến một chuyến đi lâu ngày. Trong hai tháng, không có tin tức gì. Cuối cùng người ta biết là con *Tàu Emma xinh đẹp* đã bị khám xét khi vừa đến một cảng nhỏ gần New York, đoàn thủy thủ bị dẫn đến nhà tù và lô hàng cô-ca-in bị tịch thu... Con tàu, dĩ nhiên cũng vậy... Đây là thời kỳ mà phần lớn những con tàu buôn, nhất là những con tàu chở muối đến Đất Mới, tiến hành việc buôn lậu rượu cồn.

- Cảm ơn ông... Không động đây, Léon. Hãy trả lời về công việc của anh Và nhất thiết trả lời chính xác những câu hỏi của tôi, không thêm bớt. Anh nghe chưa. Trước tiên, lúc này anh bị bắt ở đâu?

Tên du đăng lau máu ở cằm, nói giọng khàn khàn:

- Ở Rosporden, trong một kho lưu hàng của ngành đường sắt, nơi chúng tôi chờ đến đêm để lên lên bất cứ một con tàu hỏa nào.

- Trong túi anh ta có bao nhiêu tiền?

Viên đội phó mật thám đáp:

- Mười một phơ răng và một ít tiền lẻ.

Maigret nhìn Emma nước mắt chảy trên má, rồi nhìn tên súc sinh ngồi gập người lại. Ông thấy viên bác sĩ dù bất động, vẫn bòn chòn dữ dội. Ông ra hiệu cho một lính cảnh sát đến ngồi gần để đề phòng sự bất trắc.

Người đội trưởng ghi chép. Ngồi bút cào trên giấy thành tiếng sột soạt.

- Le Glerec, anh hãy kể đích xác cho chúng tôi biết trong điều kiện nào cô-ca-in được đem lên tàu.

Tên đàn ông nước mắt lên. Cái nhìn của hần đanh lại, hướng thẳng về người bác sĩ. Và cái miệng dữ dằn, hai tay nắm chặt, hần làm bầm:

- Ngân hàng cho tôi vay tiền để đóng tàu...

- Nói tiếp đi...

- Một năm không may. Đồng phơ rặng lên giá. Nước Anh giảm mua hoa quả. Tôi tự hỏi làm thế nào để trả lãi, để cưới Emma, tôi chờ để hoàn trả được phần lớn số tiền. Chính lúc ấy, một nhà báo mà tôi có biết mặt vì ông thường lùng sục trong cảng, đã đến tìm tôi.

Hoàn toàn kinh ngạc, Ernest Michoux nhìn thấy nét mặt của hắn xanh xao, nhưng hết sức bình thản. Rồi anh rút cuốn sổ tay và cây bút chì trong túi ra viết vài dòng: Chính Jean Servières đã đề xuất với anh chở một chuyến cô-ca-in chứ?

- Không nói ngay lúc ấy. Ông ấy chỉ nói với tôi một công việc. Ông ấy đã cho tôi nơi hẹn trong một quán cà phê ở Brest, ở đây có cả hai người nữa.

- Bác sĩ Michoux và ông Le Pommeret phải không?

- Đúng như thế!

Michoux ghi lại những điểm mới và nét mặt của anh có một biểu hiện coi thường. Đến một lúc nhất định, anh đã phải nở một nụ cười mỉa mai.

- Ai trong ba người ấy đã ký kết giao kèo với anh?

Người bác sĩ chờ đợi, bút chì nhấc lên.

- Trong ba người, không ai cả. Hay đúng hơn là họ chỉ nói với tôi về số tiền lớn sẽ kiếm được trong một hoặc hai tháng. Một người Mỹ đã đến sau đây một giờ... Tôi không bao giờ biết được tên ông ta, tôi chỉ gặp ông ta được hai lần. Chắc là một con người thông thạo về biển vì ông ấy đã hỏi tôi những đặc điểm về con tàu của tôi, số lượng người mà tôi cần trên tàu và thời gian cần thiết để đặt một động cơ phụ. Tôi nghĩ là có liên quan đến chuyện buôn lậu rượu. Tất cả mọi người đều lám như thế ngay cả các viên chức của tàu chở khách. Tuần lễ tiếp theo, những người thợ đến đặt một động cơ bán đi-ê-zen trên *Tàu Emma xinh đẹp*.

Hắn nói chậm rãi, ánh mắt tập trung và thật xúc động khi nhìn những ngón tay to của hắn ngo nguậy những cử động như bị co thắt, giống như trên mặt của hắn.

- Người ta giao cho tôi một bản đồ để biết tất cả các luồng gió của Đại tây dương và những đường đi của thuyền buồm vì tôi chưa bao giờ có những cuộc vượt biển. Tôi chỉ thuê hai người đàn ông cùng đi với tôi. Do thận trọng, tôi không nói cho ai biết công việc, trừ Emma đã có mặt trên đê chắn sóng ngay đêm xuất phát. Ba người đàn ông kia cũng có mặt ở đây, gần một chiếc ô tô đã tắt hết đèn. Việc chất hàng lên tàu tiến hành lúc ban chiều, và, khi ấy tôi rất sợ... Không phải vì nguyên nhân của việc buôn lậu. Tôi ít được đi học nên chỉ có thể

sử dụng được công-pa và dây dò, thế thôi. Tôi chẳng sợ ai cả, nhưng ngoài kia, ngoài khơi ấy... Một người thuyền trưởng già đã cố dạy cho tôi sử dụng máy lục phân để xác định vị trí của con tàu qua tính toán... Tôi đã mua một bảng log-arit và những gì cần phải có. Nhưng hẳn là tôi lúng túng trong các con tính. Nhưng nếu tôi thành công thì con tàu đã được trả tiền xong và tôi còn lại được khoảng hai mươi nghìn phơ-răng dất túi. Đêm ấy trời nổi gió dữ dội. Chúng tôi đã mất hút chiếc ô tô và ba người đàn ông. Còn Emma thì hình bóng đen đen còn in rõ ở cuối con đê chắn sóng... Hai tháng trên biển.

Michoux vẫn ghi chép nhưng tránh không nhìn gã đàn ông đang nói.

- Tôi đã có những chỉ dẫn về việc dỡ hàng... Cuối cùng, có mà trời biết làm thế nào mà chúng tôi đến được cái cảng nhỏ đã ấn định. Chúng tôi chưa kịp ném dây neo lên đất liền thì ba chiếc thuyền máy của cảnh sát có súng liên thanh và những người đàn ông vũ trang bằng súng trường bao vây chúng tôi, nhảy lên boong ngắm súng vào chúng tôi, đồng thời hét lên bằng tiếng Anh và nện báng súng vào chúng tôi cho đến khi chúng tôi phải giơ hai tay lên... Chúng tôi chỉ thấy có ánh đèn pha; sự việc sao ăn khớp đến thế. Tôi không biết ai đã dẫn con tàu của tôi vào bên cảng, cũng như làm thế nào mà chúng tôi bị dồn lên một chiếc xe tải. Một giờ sau, chúng tôi mỗi người bị nhốt vào một chuồng sắt ở nhà tù Sing Sing...

- Chúng tôi bị ốm vì chuyện ấy. Không ai nói tiếng Pháp. Những người tù ném vào chúng tôi những lời trêu chọc và chửi rủa...

- Ở đây, những sự việc đại loại như thế rồi cũng nhanh chóng qua đi. Ngày hôm sau, chúng tôi bị đưa đến tòa án, và luật sư tỏ vẻ bênh vực cho chúng tôi, cũng không hề hỏi han gì chúng tôi. Nhưng sau đấy, ông báo cho biết là tôi bị phạt hai năm lao động cưỡng bức và một trăm nghìn đô-la, tịch thu toàn bộ con tàu của tôi và... Tôi chẳng hiểu gì cả... Một trăm nghìn đô-la. Tôi thề rằng tôi không có tiền. Trong trường hợp này tôi không biết tôi sẽ phải ở tù bao nhiêu năm nữa.

- Tôi bị ở lại Sing Sing. Các thủy thủ của tôi chắc đã bị dẫn đến một nhà tù khác, vì tôi không bao giờ gặp lại họ nữa. Người ta cao trọng đầu tôi. Người ta dẫn tôi ra đường cái để đập đá. Một vị linh mục muốn giảng dạy kinh thánh cho tôi...

- Ông không thể hiểu được đâu... Có những tù nhân giàu được đi dạo chơi thành phố hầu như tất cả các buổi tối. Còn những tù nhân khác thì làm đầy tớ phục vụ họ.

- Có hệ trọng gì đâu, sau đây độ một năm, tôi gặp người Mỹ hồi ở Brest đến thăm một người tù. Tôi đã nhận ra ông ta. Và tôi gọi. Ông đã phải mất một ít

thời gian để nhớ lại, rồi ông bật cười và đề nghị cho dẫn tôi đến phòng tiếp khách.

- Ông ấy rất thân tình, đối xử với tôi như người bạn thân... Ông nói với tôi rằng ông vẫn là nhân viên của ngành chống hàng lậu. Ông chuyên làm việc ở nước ngoài, nhất là ở Anh, ở Pháp, ở Đức, tại đây ông gửi cho cảnh sát Mỹ những thông tin về những đoàn tàu sắp đi.

- Nhưng cùng thời gian ấy ông đã toan tính để lợi dụng buôn bán bất hợp pháp... Đây là trường hợp của vụ cô-ca-in này có thể mang về hàng triệu vì có đến mười tấn trên tàu mà tôi không rõ bao nhiêu phơ-răng mỗi gam... Vậy là ông ta đã móc nối với những người Pháp để họ cung cấp tàu và một phần vốn liếng. Đây là ba người đàn ông mà tôi vừa nói... Và, tất nhiên, lời lãi được chia cho bốn người.

- Nhưng gờm đã. Vì tôi chưa nói đến điều quan trọng hơn. Chính ngày hôm ấy, khi chúng tôi tiến hành bốc hàng lên tàu, ở Quimber, ông người Mỹ nhận được thông báo từ đất nước của ông gửi đến, có một điều mới về luật cấm hàng bất hợp pháp. Việc kiểm soát làm mạnh hơn. Những khách hàng Hợp chủng quốc Hoa kỳ do dự, vì vậy hàng hóa có nguy cơ không tiêu thụ được.

- Mặt khác, một nghị định mới, hứa hẹn với bất kỳ ai tố giác để bắt hàng cấm sẽ được hưởng một món tiền thưởng lên tới một phần ba giá trị của số hàng ấy. Đây là khi vào trong tù người ta mới kể cho tôi như vậy. Trước đây khi tôi đang thả dây buộc tàu, tôi rất lo và tự hỏi không biết chúng tôi có sống sót để đến được bên kia bờ của Đại Tây dương không. Chính khi ấy tôi biết ba người đàn ông bàn cãi với người Mỹ trên bên cảng...

- Được ăn cả ngã về không chứ sao. Chính người bác sĩ đã nói thế. Tôi biết ông ấy đã nhấn mạnh khi xét đến việc tố giác. Nhưng ít ra theo cách ấy, có phải một phần ba vốn chắc chắn được thu hồi mà không có gì là rắc rối.

- Không tính đến việc người Mỹ dàn xếp được với một đồng nghiệp để cất giấu một phần của lượng cô-ca-in bị tịch thu. Những mưu mô không tương tượng nổi? Tôi biết như thế.

- *Tàu Emma xinh đẹp* lướt trên mặt nước đen ngòm của cảng. Tôi nhìn một lần cuối cùng người vợ chưa cưới của tôi, chắc vài tháng sau chúng tôi sẽ thành hôn...

- Họ nhìn theo chúng tôi ra khỏi cảng, và biết rằng chúng tôi sẽ bị tóm cổ khi đến nơi. Chính họ tính rằng chúng tôi sẽ chống cự lại và có thể chúng tôi sẽ bị giết chết trong khi đánh nhau như thường luôn xảy ra trên vùng biển nước Mỹ ở thời kỳ ấy...

- Họ biết con tàu của chúng tôi sẽ bị tịch thu, chưa hoàn toàn trả hết tiền và tôi chẳng còn gì khác trên đời.

- Họ biết rằng tôi chỉ có nghĩ đến việc cưới vợ... Và họ nhìn chúng tôi ra đi...!

- Chính người ta đã thú nhận với tôi ở Sing Sing, nơi tôi đã trở thành một kẻ tàn ác giữa những kẻ tàn ác khác. Người ta đã thử thách tôi... Người nói chuyện với tôi cười, vỗ đùi kêu lên: Bọn vô lại tệ hại thật, ba tên chó má ấy mà!

Một phút im lặng tức thời và tuyệt đối. Và trong cái im lặng ấy, người ta sững sờ nghe tiếng bút chì của Michoux lướt trên trang giấy mà anh ta vừa lật lên.

Maigret nhìn và hiểu được hai chữ cái S. S xăm trên bàn tay của tên không lồ: "Sing Sing!"

- Tôi tin rằng tôi có can đảm chịu đựng mười năm nữa. Trong đất nước ấy, người ta không bao giờ biết, chỉ có một tội nhỏ trái với điều quy định, thế là nỗi đau đớn kéo dài, cùng với trận mưa dùi cui đổ xuống phủ phàng. Tôi đã phải nhận hàng trăm cái, và nhưng cái đấm cái đập của các bạn tù của tôi!... Và chính ông người Mỹ ấy đã ra ân lo lót cho tôi. Tôi tin rằng ông đã chán ngấy những con người đê tiện mà ông gọi là những người bạn của tôi... Tôi chỉ có con chó là người bạn thân cận của tôi. Một con vật mà tôi nuôi trên tàu đã cứu tôi khỏi chết đuối, và mặc dù khuôn phép người ta vẫn để cho nó sống trong nhà tù. Vì người ta không có quan niệm như chúng ta về những loại vấn đề ấy... Một địa ngục!... Tuy nhiên người ta chơi âm nhạc ngày Chủ nhật cho anh nghe dù sau đấy lại nện cho anh đến bật máu ra. Sau cùng, chính tôi cũng không biết tôi còn là một con người nữa hay không... Tôi đã phải khóc có đến trăm lần, nghìn lần...

- Rồi một buổi sáng, khi người ta mở cửa cho tôi, còn tản tôi một báng súng vào vùng thắt lưng để trả tôi về với cuộc sống văn minh. Tôi đã ngất xỉu trên vỉa hè. Tôi không thể sống được nữa. Tôi Chẳng còn gì cả...

- Còn chứ! Còn một điều...

Môi của hắn bị nứt toác chảy máu. Hắn quên thắm. Bà Michoux lấy khăn tay viền đăng ten che mặt mà mùi thơm làm não lòng. Còn Maigret vẫn bình thản hút thuốc, không rời mắt khỏi người bác sĩ vẫn viết.

- Ý muốn làm cho những kẻ gây nên tất cả sự tan vỡ này phải chịu cùng số phận như thế. Không giết chúng! Không! Và cũng chẳng cần gì phải chết. Ở Sing Sing tôi đã thử đến hai mươi lần mà không được Tôi đã tuyệt thực nhưng người ta không để cho tôi chết, mà làm cho biết thế nào là nhà tù! Ở Mỹ tôi đã mong muốn điều ấy, nhưng không thể được...

- Tôi đã đi lang thang khắp Brooklyn, tại đây, tôi đã làm tất cả các nghề trong khi chờ đợi để có thể trả tiền cho chuyến vượt biển của tôi bằng tàu... Tôi cũng trả tiền cho cả con chó của tôi.

Tôi không bao giờ có tin tức của Emma. Tôi không đặt chân lên Quimper, ở đây người ta sẽ nhận ra tôi. Ở đây, tôi biết cô đã là cô gái hầu phòng, và đã có dịp là nhân tình của Michoux... Biết đâu những cô gái khác cũng vậy chứ. Một cô gái hầu phòng, có phải không?

- Không dễ gì đẩy được ba tên đều cẳng ấy vào tù. Và tôi không cam chịu. Tôi chỉ còn có ước muốn ấy thôi! Tôi đã sống với con chó của tôi trên một con thuyền mắc cạn, rồi trong một trạm canh gác cũ ở mũi Cabelou...

Tôi đã bắt đầu xuất hiện trước Michoux. Chỉ xuất hiện trước hắn, bày ra bộ mặt xấu xí của tôi, bong dáng của tên súc sinh. Ông hiểu chứ? Tôi muốn làm cho hắn sợ... Tôi muốn gây cho hắn một nỗi khiếp đảm, có thể khiến cho hắn nổ súng vào tôi! Tôi biết có thể tôi sẽ nằm lại, nhưng sau đây, nhà tù khổ sai sẽ dành cho hắn, những cú đá, những báng súng, những người bạn tù ghê tởm, mạnh hơn anh, buộc anh phải phục vụ chúng... Tôi lảng vảng xung quanh biệt thự của hắn... Tôi đứng trên con đường hắn đi, ba hôm, bốn hôm. Hắn đã nhận ra tôi... Hắn đã ít ra khỏi nhà hơn. Thế nhưng, ở đây, trong suốt thời gian ấy, cuộc sống không hề thay đổi. Chúng uống rượu khai vị, cả ba tên. Mọi người chào hỏi chúng. Tôi đánh xoáy được cái gì trên quầy hàng thì ăn cái ấy... Tôi muốn sự việc ấy đến thật nhanh...

Một giọng nói dứt khoát cất lên:

- Xin lỗi, ông cảnh sát trưởng! Cuộc hỏi cung này không có mặt của ông quan tòa dự thẩm, liệu có giá trị hợp pháp không?

Đấy là Michoux, Michoux trắng bệch như một tấm ga, nét mặt võ vàng, lỗ mũi tóp, cặp môi nhợt nhạt. Nhưng Michoux nói bằng giọng dứt khoát gần như đe dọa.

Một cái liếc mắt của Maigret ra lệnh cho một viên chức đến đứng giữa viên bác sĩ và tên du đảng.

- Đã đến lúc! Léon Le Glérec từ từ đứng dậy, bị thu hút bởi giọng nói ấy, hai nắm tay bóp chặt, nặng như hai cái chùy.

- Ngồi xuống. Ngồi xuống đi, Léon!

Và trong khi tên súc sinh nghe theo, hơi thở khàn đặc thì ông cảnh sát trưởng vừa rảy cho tro trong chiếc tàu rơi ra vừa tuyên bố:

- Đến lượt tôi nói.